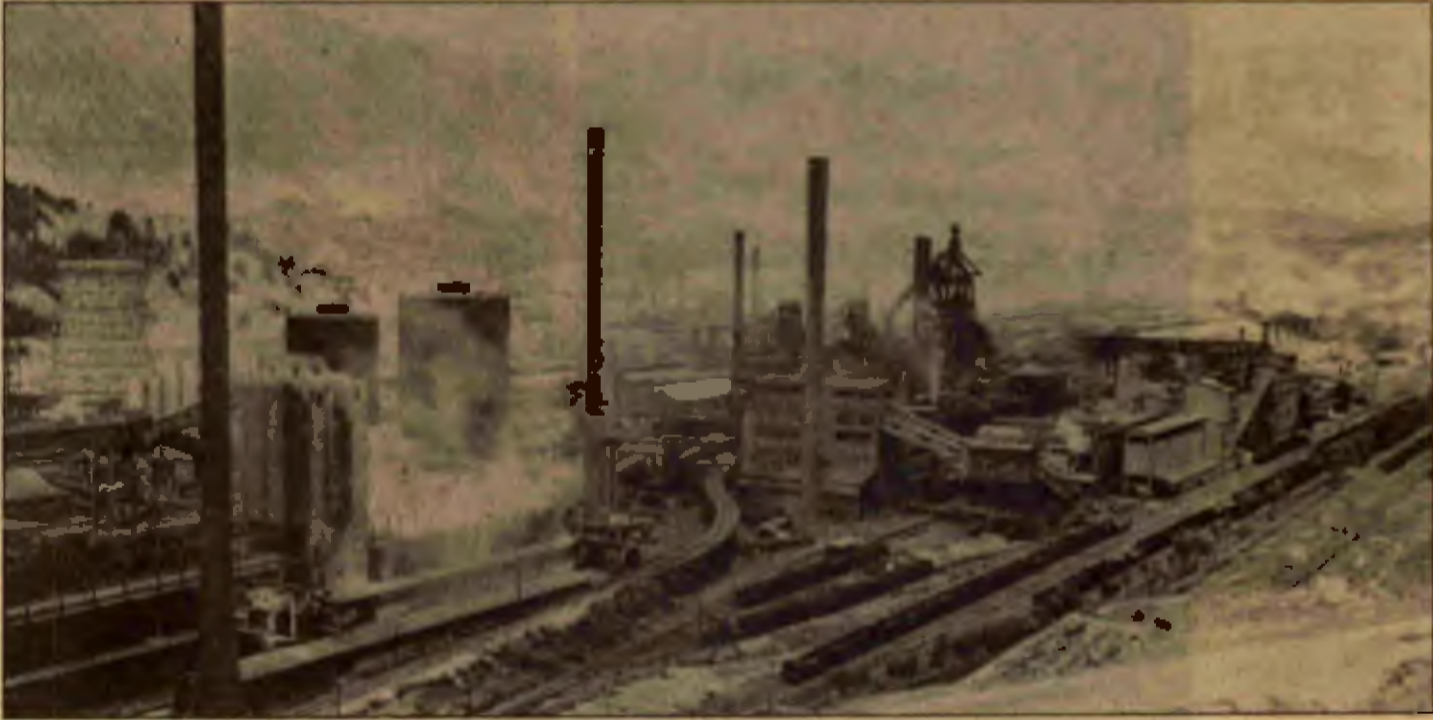

İŞÇİNİN SESİ

ÇEK-AL

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!
Karkerên hemû welatan yekbin!

Demokrasi savaşını yükselt!
Yıl:11, Sayı:265, 20 Ağustos 1984

Y. Çağlar

Yığın çalışmasında gelinen yer

Bir komünist partisinin örgütsel çalışması hiçbir zaman tek yönlü bir çalışma değildir ve örgütsel çalışmanın değişik yönleri birbirini dışlayan değil, çoğu kez birbirini tamamlayan yönlerdir.

Siyasal savaşın değişik dönemlerinde, örgütün gelişmesine, içinde savaştığı koşullara bağlı olarak örgütsel çalışmanın herhangi bir yönü diğer yönlere kıyasla özel bir vurgu gerektirir. Yaşam bir dizi örgütsel görevin yerine getirilmesini özellikle ister.

Elbette bu gerekliliğe yanıt vermek diğer yönleri ihmal etmek anlamına gelmez. İkincil yönler ihmal edilince, öne çıkan görevler de kolay kolay yerine getirilmez. Söz konusu olan çok yönlü bir çalışmada dönem dönem değişecek vurgu farklarıdır. Deneyimli bir örgütün belki de özellikle üstünde titizleneceği bir nokta, örgüt çalışmasında vurgu başka bir yöne kaydırılırken, örgütün diğer alanlarda sağlamış olduğu kazanımları koruyabilmektir. Her seferinde sıfırdan başlanmayacak ise, atılımlar her alandaki kazanımları sürekli koruyabilmek üzere kuru-

lacaktır. Ancak partinin temel çalışma alanı yığın çalışmasıdır. Örgütsel çalışmanın tüm pratik yönleri onun içine oturur, onunla birbirine bağlanır. Örgüt sakıdya yetişmez.

Örgütün içinde çalıştığı ortamdaki değişimlere bağlı olarak yaşam örgütlenmede bir dizi görevi öne çıkarır, örgütlenme çalışmasının bütünlüğü içinde bir vurgu farkı gerektirir, diyoruz. Bu gerekliliği zamanında görüp, örgütlenmeyi buna göre yürütmek, burjuvazi gibi deneyimli bir düşmanı ufalamaya aday, kendi sınıfının öncülüğüne yarasır, etkin bir savaş örgütü olan gerçek komünist partisini küt ve donuk "tarikât"lar olan "taklitlerinden" ayırır.

Aynı bir disiplini olan bir kanat olarak örgütlenmeye başladığından bu güne TKP-İşçinin Sesi'nin, bu çerçevede içinde ilginç bir gelişmesi olmuştur. Bu gelişmede önemli bir dönemeç, İşçinin Sesi'nin 244. sayısında "Toptancı Siyasete Hayır" başlığı altında yayınlanmış olan yazısında Yürükoğlu yoldaşımızın altını çizmiş olduğu dönemdir. Bu dönemece nasıl geldiğine, yazının ortaya çıkardığı

sorunlara ve görevlere, parti çalışması üstündeki etkilerine bugün bir kez daha yakından bakmak önümüzde duran görevlerin üstesinden gelebilmek için yararlı olacaktır.

"Toptancı Siyasete Hayır" yazısı, vurgu nerede olursa olsun partinin temel çalışma alanı olan yığın çalışmasında pratikte ortaya çıkmış olan bir yanlışla dikkati çekiyordu. Emekçinin somut sorunlarından kalkarak yürütülmeyen bir yığın çalışmasının yanlışlığı, bir dizi koşul altında geri planda, partiye göreceli olarak az zarar verir bir biçimde dururken, koşullar değişince, partinin görevlerini yerine getirerek gelişmesine sekte vuran önemli bir engel olarak hızla öne çıkıyordu.

Partinin genel yönlendirmesi, taktiklerde, siyasal tutumlarda ve bunlara bağlı olarak örgütsel çalışmadaki değişimleri, bu örgütsel çalışmanın altını döşeyen yığın çalışmasının nasıl yürütülmesi gerektiğini çok önceden gösteriyordu. Ancak partinin yerel örgütsel pratiği bunu izlemekte geri kalıyordu. Bu geri kalışın nedeni yığın çalışmasında her

dönem ısrarla süren bir yanlış yaklaşımdı: *Toptancı siyaset*. Yürükoğlu yoldaş bu durumu şöyle anlatıyor:

"TKP 1. Leninciler Konferansı 1980 yılında yığın çalışmasının ana hatlarını ele aldı, demokratik ve ekonomik sorunların önemine dikkati çekti. Ardından aynı yıl içinde yazılan *Propaganda ve Ajitasyonun Güncel Sorunları* kitabı konuyu geniş bir çerçevede ele aldı ve nasıl bir yığın çalışması yürütmek gerektiğini işledi. 1981 yılında toplanan TKP 11. Leninciler Konferansı bu konudaki görüşlerimizi daha da olgunlaştırdı ve özel kararlar çıkarttı. Bu arada, merkez organ konuyu periyodik olarak sık sık ele aldı. Son olarak da Sosyalist Yığın Örgütleri üstüne yazı yığın çalışmasında atılacak adımları ve çalışma biçimini işledi.

"Peki biz bu belgelerde işlenen, bir bölüğü bağlayıcı karar durumuna gelen ve bizlerin ortak ideolojimiz olan tutumları gerçekleştirebildik mi? Neden yapmıyoruz? Bu görüşleri yaşamda uygulamak için geliştirmiyorsak ne için uğraşyoruz? Bir yandan en doğru fikir ve tutumları geliştir, öte yandan yaşam kendi bildiği gibi, kendi ataleti ve alışkanlıkları

İçinde yürüyüp gitsin, bu bize yakışmıyor. Hepimizin bu konuda özeleştirisi yapması ve pratik çalışmayı partimizin ısrarla istediği yöne çevirmesi gerekiyor.

(...)

"Yerel kavganın üstüne oturmayan örgüt örgüt olmaz. Örgütlerimiz hâlâ ideolojik gücün kazanımlarını kullanıyorlar.

(...)

"Hatamızı, hızla dağıtıp yoketmemiz gereken hatamızı şöyle söyleyelim: *Toptancı, global siyaset.*"

(...)

"Siyasal çalışmayı, yalnızca yerel siyaset düzeyinde tutmak sendikal siyaseti devrimci siyasetin yerine geçirmek olur... Ancak, yerel-somut sorunlar üzerinde çalışmayı reddetmek de gerçekte 'solcu' suçlamasına hak verdirir.

"Siyasal çalışmanın, çalışmayı yürütenleriyle ve konularıyla böyle iki kampa ayrılması, kapitalist düzenin oyununa düşmektir. Uzun dönemde devrim hareketinin halktan soyutlanmasını ve etkisiz bir güce dönüşmesini getirir.

(...)

"Yerel çalışmaya hakkı olan önemi vermek ve bu çalışmayı devrim savaşına bağlamak zorundayız.

(...)

"Devrime dek, gücümüzün ve saldırımızın artışı oranında artacak bir saldırıyla karşı karşıyayız.

(...)

"Bu saldırıya ancak yığınların içine yerleşerek... yanıt verebiliriz.

(...)

"Yapamayışımızın nedeni söylediklerimizin yanlışlığı değildir... Yığın çalışmasının dinamizmini düzgün oturtamadık. Emekçinin somutundan kalkarak onun en önemli çıkarlarını nasıl savunduğumuzu gösteremedik.

(...)

"Şimdi yapmamız gerekiyor. Global toptancı bir siyasal çalışma yerine yerel çevresel sorunlara oturmuş, oralarda odaklanmış, oralardan genel devrim kanalına akan bir çalışma gerekiyor.

(...)

"Toptancı siyaset değil, yerel çalışmaya oturmuş devrimci siyaset!" (R.Yürükoğlu, "Toptancı Siyasete Hayır", *İşçinin Sesi*, sayı 244)

Yanlış ve yanlış düzeltmenin yolları çok net ortaya konmuş. Biz burada uzun dönem geri durabilmiş olan bu yanlışın nasıl bir dönemeçte öne çıkabilmiş olduğuna daha yakından bakacağız ve yazıda gösterilen düzeltme yollarının bazı yönlerini özellikle vurgulayacağız.

Türkiye'de devrimci Marksizmin ortaya çıkışı, o dönemde Türkiye'de yaşanmakta olan devrimci duruma ve yüksek sınıf savaşlarına denk geldi. Giderek kızışan sınıf savaşımının bağrında *İşçinin Sesi* hareketi doğdu. İkinci bir nokta ise *İşçinin Sesi* hareketi eksiğiyle yanlışıyla ama bir komünist partisinin içinde doğdu, onun içinde biçimlenerek bugünkü konumuna doğru ilerlemeye başladı. Denebilir ki örgüt kendi doğal koşullar içinde doğdu. Nasıl ki doğduktan sonra suya bırakılan bir bebek yüzmesini öğreniyor ve bir daha unutmuyorsa ortaya çıkış koşulları da *İşçinin Sesi*'ne her keskin dönemeçte dönüp başvuracağı bazı hasletleri baştan kazandırdı. Onu merkezi ve savaşkan bir örgüt olarak ortaya çıkardı.

İşçinin Sesi hareketinin yüksek sınıf savaşları döneminde biçimlenmeye başlaması demek, her yerde neyi var neyi yoksa onunla birlikte yürüyen sınıf savaşımının içine dalması demek oldu. Savaşımın içine çekilen yığın her bölgede büyüyen, en küçük yerel sorun örneğin Tarsus'ta olduğu gibi doğrudan devletin baskı aygıtlarını karşısına alan devlete yönelen çalışmalara dönüşüyordu. Yerel çalışma bir bakıma kendiliğinden devrim davasına bağlanıyor, savaşımın içinde yer almak yaygın yığın bağları kurmak demek oluyordu.

Yığın bağları İzmir barikatlarında, fabrika işgallerinde, ODTÜ stadyumunda kuruluyordu. Ancak bu bir anlamda yığın bağlarını uzun ve sabırlı bir yerel

çalışma sürdürmeden kurmak oluyordu. Bu dönemin savaşımı saha operatörü yoldaşlara ataklığı, coşkuyu, cesareti, direngenliği öğretti. Ne var ki sınıf savaşımının henüz her türlüşünü yaşamamış yoldaşlarda emekçinin somut sorunlardan kalkan yerel çalışmaya gereken önemi vermeme yönünde bir deformasyon da yarattı.

Öte yandan parti içinde menşevizmden ayrışma işçi sınıfına Leninizmi yeniden tanıtmaya anlamına geliyordu. Partinin her düzeydeki kadrolarının ve hızla siyasallaşan işçi-emekçi yığınların kafasından Marksizmin en temel konularında bile oportünizmin küfünü kazınmayı sorunların Leninci yanıtlarını vermeyi gerektiriyordu. Her yerde, devrimci durum var mı yok mu, Kürdistan sömürge mi değil mi, liberal burjuvazi ile cephe kurulmalı mı kurulmamalı mı gibi sorunlar tartışılıyordu.

Parti yukarıdan aşağıya oluştu, TKP-*İşçinin Sesi* yukarıdan aşağıya kuruldu. Bu süreç hem ideolojik, hem siyasal, hem örgütsel konularda güçlü bir merkezi otorite yarattı. Yer yer *İşçinin Sesi* ulaştığı bölgelerde kendiliğinden örgütlenme yapıyordu. Bunların sonucu Türkiye sol hareketinde hiç tanık olunmadığı ölçüde teoriye önem veren, ideolojik birlik temelinde biraraya gelen, merkezin

ideolojik hattını tutkuyla öğrenip izleyen bir kadro oluştu.

Ancak tüm bu gelişme, kazandırdığı bu güçlü özelliklerin yanısıra pek çok yoldaşta, örgütlenmeyi merkezin otoritesine yaslanarak sürdürmeyi çok tek yönlü ele alan bir çalışma stili de geliştirdi ve yaşamın bu en temel konularında açık seçik yanıt istediği bir ortamda toptancı siyaset yönündeki deformasyona güç kattı.

Devrimci durumun ardından gericilik dönemi geldi. Yığınların savaşımının bastırıldığı bir dönem. Yığın psikolojisi değişti. Yığınlarla bağ kurmanın verimsiz, yığın çalışmasının en nankör ve yavaş dönemi. Örgütsel çalışma büyük ağırlığıyla ilmi ilmi, bir işçi sabırı ile partinin ağırlarını örmek oluyordu. Partiyi olması gerektiği gibi bir parti haline getirme yönünde disiplin yükseliyor, kadrolar yer değiştiriyor, saflar arınıyor işlevler kurumsallaşıyordu. Kadroların düşüncesinde, enerjisinde bu yön giderek daha büyük bir yer tuttu. Yerel çalışmada da ilk elde en siyasallaşmış ve en gözü kara olanlar ile bağ kuruluyor ve uzunca bir süre de onlarla gitmek durumunda kalıyordu. Gene de tüm bunlar yığınlardan kopuk yürütülmedi.

Örneklesek en başta başarılı yaz taarruzları gelir. O dönemdeki taarruzlar daha önceki döneme göre gerilemiş

değil daha da ilerlemiş taarruzlardı. Yığınlardan toplanan bağışların artmış olduğu taarruzlardı.

İkinci örnek örgüt seferberliğidir. Örgüt seferberliği, bizim örgütsel çalışmalarımızı geliştirmek, bunları gelenek haline getirmek, planlı-programlı-yöntemli çalışmayı yerleştirmek ve bir savaş örgütünün, merkezi disiplini her an gerektiren bir örgütün üyeleri olduğumuzu bilince çıkarmak için yaptığımız bir dizi çalışmayı içeriyordu. Bu dönemdeki çalışmamız da daima *İşçinin Sesi*'nin Türkiye'de düzenli ve giderek daha artarak dağıldığı, bütün Avrupa'da *İşçinin Sesi* satışlarının giderek yükseldiği bir dönemdir. Yani örgütsel çalışma yine yığınlardan kopmuş değildir.

Üçüncü örnek, örgüt seferberliğinin ortalarında Üst Büro'nun uyarısıyla başlayan sosyalist yığın örgütlerini güçlendirme çalışmasıdır. Bu da zaten yine yığınların içinde sosyalizme yönelenler ile birlikte yapılan bir çalışmadır.

Bunların sonuçlarını özetlersek gerçekte faşizm döneminde büyüyen bir-iki hareketten biri olduk. Elbette küçük bir hareketin sürekli büyümesi büyük bir hareketin sürekli büyümesinden daha kolaydır. Ancak ortada olan sayısal bir aldatmaca değildir. Çünkü bu dönem orta büyüklükteki en az dört hareketin de

eriyip yok olduğu bir dönemdir. Bu nedenle diyebiliriz ki vurgu bolşevik bir örgüt kurmak idiyse de yine bu da yığınlarla bağlı, yığın savaşımı içinde yürüyen bir kavgaydı.

Ancak örgütlenmenin objesi yukarıda da belirttiğimiz gibi, büyük ölçüde sosyalizme yönelmiş, kararlı kesimler olduğu için bir önceki dönemde belirmiş olan toptancı siyaset yanlısı o yerel örgütlerin fazlaca ayağına dolaşmadı. Hatta örgütlenmede şansı yaver giden bazı yoldaşlarda yer yer doğru olan yaklaşım bu imiş gibi bir inanç bile yarattı. Yaşam yanlısın faturasına henüz çok büyük tutarlar yazmıyordu.

Faşizmin çözülmeye başlaması ile yaşam, olan örgütsel gücümüz ile en geniş yığın etkisini sağlama görevini dayatmaya başladı. Bu dönemece nasıl geldiğine daha yakından bakmakta yarar var.

Gericilik döneminin içindeki ilk dönüşümün ipuçlarına Eşgüdüm Komitesi'nin 1982 ortalarında yayınlanan örgüt seferberliği çağrısı işaret ediyordu: Olanakların ve tehlikelerin artmakta olduğunu söylüyordu. Bunu 28 Mart 1983'te yayınlanan Avrupa örgütlerinin yöneticilerinin de katıldığı genişletilmiş E.K. toplantısının kararları izledi. Kararlar tehlikelerin ve görevlerin neler olduğunu

daha ayrıntılı işliyordu. Öne çıkan örgütsel görevlerin neler olduğunu açıklıyordu.

Türkiye'de faşizmin belirgin özelliklerinden biri, tepeden geliyordu. Bunun kendisi açısından yarattığı önemli zorluklar vardı. Bu zorluklar Türkiye'de faşizm hiçbir zaman aşamadı. Bunun birkaç nedeni var. Birincisi ekonomik olarak hiçbir sorunu çözemedi. Bu yüzden Evren'in ikinci Atatürk olma çabaları hiçbir ciddi sonuç vermedi. İşçi sınıfı, emekçi halk arasında yaşam giderek dayanılmaz bir hal almaya başladı. Bu ağır ekonomik baskı, siyasal baskı ile de birleşince hoşnutsuzluk hızla yükselmeye başladı. Bu iki olgunun faşist iktidar için yarattığı bir zorluk daha vardı.

İlk başta devrim korkusu temelinde değişik burjuva kesimler bu faşist diktatörlüğe oldukça sessiz bir destek verdiler. Ancak sorunlar çözülmedikçe, yığılardaki hoşnutsuzluk da artıkça bu iktidar blokunu birarada tutmak giderek daha zor bir iş olmaya başladı. Yığınlarda hoşnutsuzluğun giderek biriktiği bir ortamda, burjuva muhalefet, hoşnutsuzluğun "sözcülüğü"ne soyundu. Bir anda partilerin sayısı 10-15'i buldu. Faşizm çözülmeye başladı.

Bu bir bakıma tehlikeleri açıklıyordu,

lara işaret ediyordu. Bunlara yine döneceğiz.

Yığınların hareketlenmesi komünistler için her zaman daha enerjik, yükselen hareketin başına geçmeye çalışan bir çaba gerektiriyor. Bir yandan burjuvazi kendi itiş kakışı içinde kendisi için gerçekten çok tırnak içinde "demokrasi" denebilecek bir ortam yaratırken, öte yanda komünistler, devrimciler için böyle bir rahatlama yok. Onların yoğun yığın çalışması yapmak zorunluluğu artıyor ama üstlerinde baskı saldırı şiddetle sürüyor. Bu durum kuşkusuz tehlikeleri artırıyor.

Öte yandan olanaklardaki genişleme küçümsenemeyecek boyutlardadır. Bunları kısaca özetlersek: Bir kez her zaman yığınların artan kızgınlığı, hareketlenmesi, komünistlerin çalışması için en büyük olanaktır. İktidar blokundaki çatlaklar da öyle. Burjuvazinin bu çatlaklardan kendi siyasal amaçları için yararlanmaya çalışması ister istemez bizim için de legal olanakların genişlemesi anlamına geliyor. Biraz daha geriden gelmesine rağmen, dernekler alanında, legal yayınlar alanında, tüm günlük yerel savaşım alanında yeni olanaklar çıkıyor.

Faşizmin tüm uygulamalarının toplam etkisi, en başta küçük burjuva hareketlerde umutsuzluk yarattı. Bunların tabanında siyaseti bırakma gerçekten çok büyük sayılara ulaşmaya başladı. 1983'ün ortasında ülkenin ortamında başlayan değişiklik ise bu hareketleri yine alabora etti.

Bu hareketler ülkedeki kıpırdanmayı sezdim ve "devre dışı kalmama", "marjinal olmama" telaşına kapıldılar. Bu "zorluğu" kendiliğindencilik temelinde kurulacak bir legal Marksist partinin savunacağı soyut demokrasi programı ile aşabileceğini düşünenler çıktı. Başkaları ise konumları fazlaca teorize etmeden daha pratik çözülebileceğini düşündü.

Bunlar burjuva muhalefetin gücüne kölece tapanlar arasından çıktı. Demirel'in toplamaya başladığı "gücü" görünce bunlarda hoşafın yağı kesildi. Dönüp devrimci harekete "Demirel'in gücü var, sizin neyiniz var?" diyerek işi Demirel'i cepheye çağırma kadar vardırıdılar. Tüm bunlar bir yana bazıları bir yandan seçimleri boykot ediyor bir yandan burjuva muhalefet ile işbirliği yapabileceğinden söz ediyordu. Bu tuhaflıklar bu sol hareketlerin olağanüstü siyasal kuraklığını değil, küçük burjuvazinin hızla değişen siyasal rüzgarlardan alabora olduğunu gösteriyordu.

Yine bu dönemde önemi giderek ortaya çıkan ve Yürükoğlu yoldaşın "Yetmez" başlıklı yazısında değindiği bir olay var: Menşeviklerin yaptığı dönüş. (R. Yürükoğlu, *İşçinin Sesi*, sayı:240) Menşevikler teorik birşeyler bulup cuntaya faşist demeye başlamadılar. SBKP'nin cuntaya faşist denmesini istemesi temelinde bir dönüş oldu bu. Yoksa menşeviklerin kendi başarılarına birdenbire cuntaya faşist demeleri kolay kolay akla sığacak birşey değildir. Ama bunu demiş olmalarının getirdiği sonuç da şu oldu: Zaten sağa çarketmiş olan sol hareket içinde bu gidiş daha da hızlandı. Yoldaş bunu "Yetmez" yazısında belirtiyordu. O yazıda söylenenler gerçekten kelimesi kelimesine olmaya başladı.

Kısaca neler söylediğini özetlersek: Birincisi bu dönüş menşevikler içindeki son krizin bitişi anlamına gelecek diyor. "Bir grup yoldaş parti içinde kalarak cuntaya faşist deditti" imajını yaratarak, sanki tartışmanın özünün cuntanın faşist olup olmadığı sorusuna indirgeneceğini söylüyordu. Bu oldu. İkinci sonucu, birtakım "muhalefet" guruplarının "şimdi sorunlarımız çözüldü" diyerek orada kalmasıdır. Bunlar aslında menşeviklerin iç meselelerini ilgilendiren yanlardı. Ama bu dönüşün dış etkileri de oldu.

Bir kez menşeviklerin göreceli olarak örgütsel canlanmasını getirdi. İkincisi, devrimci hareketler içinde sol elbiselerle

diğer yanıyla da olanakları. Burjuvazi hem siyasal çerçeveyi kendi çekiyor, hem de bu durum karşısında büyük bir korku duyuyordu. Halk yığınlarının herhangi bir burjuva kesiminin değil, son çözümlenmede devrimcilerin, işçi sınıfının, onun öncüsünün arkasından yürümeye başlayabileceğini görüyordu. Nitekim saldırı daha da artmaya başladı. Tehditler, baskılar, devrimciler, komünistler için hiçbir zaman azalmamıştı. 1 Mayıs 1984 öncesinde gördüğümüz gibi daha da arttı. Öte yandan burjuva muhalefet ülkede yükselmeye başladı.

Bunun kendi içinde taşıdığı tehlike aslında iki yönlüdür: Bir yandan burjuva muhalefetinin artması burjuvazinin birdenbire sahte demokrasi havarisi kesilmesi getirdi. Bunun geri kesimler içinde küçümsenemeyecek bir etkisi olmaktadır. Ayrıca bilinci geri sol hareketlerin, özellikle güce tapan birtakım küçük burjuva hareketlerin burjuva muhalefetteki bu yükseliş ile sağa çark edişleri de hızlandı. Ortam böylece işçi sınıfı üstünde etkin olmaya çalışan sağ oportünist görüşler için de çok elverişli olmaya başladı. Bu sağ oportünist güçler yükselen burjuva muhalefetin kuyruğuna takılarak birşeyler yapmayı düşlüyordu. Yürükoğlu Yoldaş 1983 Yaz Taarruzu'nun kapanış konuşmasında bu nokta-

gezen başka sağ oportünist çizgilerin daha sağ bir çizgiye geçmesine neden oldu. Menşevikler için "bunların faşist demesi olumlu birşeydir" diyerek ortaya dökülmeye başladılar. "Artık faşist dediler, bunlarla işbirliği yapılabilir" anlayışı gelmeye başladı. Sağda yeni bir odaklaşma ortaya çıktı.

Bunun sonuçlarını geçtiğimiz dönemde yaşadık. FKBDC'nin dağılışı, içindeki hareketlerden bir tanesinin artık açıktan bunun devrim cephesi olmaması gerektiği fikrini savunması, bir kesiminin menşevikler içinde erimesi, Acilciler içinde benzeri gelişmeler, altılı guruplaşmalar vb.

Tüm bu anlattığımız gelişmelerden yapılması gerekenler de çıkıyor. Burjuvazi yığınlar üzerine oynuyor. Yapılması gereken nedir? Burjuva muhalefeti yığınlardan soyutlamaktır. Burjuva muhalefeti demokrasi havariliğine soyunuyor, yine öne çıkan görev bu sahtekarlığı iyi sergilemektir. Dönüp sol hareketlere bakıyoruz, onlar da sağ bir çizgiden ilerliyorlar. Kısacası, herkes halkta biriken hoşnutsuzluğu kendi yönünde seferber etmeye çalışıyor. Gerçekten komünist çizginin yığınlar içinde etkinlik kazanması, komünist hareketin etrafında en geniş yığın etkisinin bir an önce sağlanması, giderek yakıcı bir görev durumuna geliyor. Yığınlardaki hoşnutsuzluk ve öfkenin kendisini ancak küçük kıpırdanışlar ile dışa vurduğu, yığın çalışmasının baskı ve saldırı altında ama yaygın olarak yürütülmesinin gerektiği bir ortamda toptancı siyaset başarısızlığın güdük kalmanın garantisidir olurdu. Nitekim, faşizmin çözülmeye başlaması ile gelinen dönemecin acilleştirdiği siyasal hedefler, bunlara bağlı olarak örgütlenme çalışmasının değişen vurgusu toptancı siyaset yaklaşımını yerel kadroların ayağına dolamaya başladı.

Yoldaşlar, sosyalist yığın örgütlerinde, İMG'lerde, hücrelerde yeni sempati-zanlara, yeni üyelere kendi dünya görüşümüzü daha iyi anlamaları, bilinçlerinin derinleşmesi, örgüt anlayışlarının güçlenmesi için geliştirmiş oldukları üslubu, çalışma stilini olduğu gibi yığın çalışmasının yeni alanlarına taşıdılar. Yoldaşlar yığınlarla gidiyordu ama güvenini kazandıkları adamı alıp hemen partiye sokacak bir yanaşımına gidiyorlardı.

Bu dönemdeki örgüt haberlerini okuduğumuz zaman ilginç şeyler buluyoruz. Bir furya halinde İMG'ler kurulup dağılıyor. Tam ne olduğu anlaşılabilir.

Bir gün... İMG'sini kurduk diye mektup geliyor, ikinci gün ortada yok. Belli ki oradaki savaşımın, çalışmanın yerel sorunları temelinde belli bir çalışmaya, örgütlenmeye gitmeden yoldaşlar yolunun keşiştiğini varolan örgütlenmenin çerçevesi içine sokmaya çalışıyor.

Yapılması gereken yığınların yerel somut sorunları temelinde örgütlenmek, onların savaşımına buradan hareket ederek öncülük etmektir. Bunu yaparken yığınların psikolojisini dikkate alan bir ajitasyon ve propaganda gerekiyordu.

Yerel örgütlerimiz ve üyelerimiz bunu yapmakta geri kalıyordu. "Toptancı siyasete hayır" yazısı bu yanlış ortaya serdi, kadroların bilincine çıkardı. Örgütsel çalışmada önemli bir dönüş başladı.

Ortaya çıkan dönüşü yine *İşçinin Sesi*'ne örgütlerden gelen mektuplardan izlemek olanaklı. Türkiye'de yoldaşların geniş işçi yığınlarının en yakıcı sorunlarının içine dalarak yığın çalışması yürütmeye başladıkları görülüyor. İşçi yığınlarının en başta gelen sorunu sendika sorunuydu. Bütün kurulan örgütlerimi-

zin bu alanda çalışma yaptığı gelen haberlerden açıkça görülüyor. Yine fabrikalarda, işyerlerinde günlük sorunlar temelinde bir çalışma yürütülmüş. İşçi maaşını alamıyor, yemekler kötü çıkıyor vb. Mektuplar tüm bu tür hoşnutsuzlukların içine yavaş yavaş yoldaşların dalmaya başladıklarını gösteriyor. Örgütün gücü ve konumuna bağlı olarak kimisi haber düzeyinde, kimisi yapılan fiili çalışma biçiminde. Yoldaşların günlük sorunlardan hareket etmeye başladıklarını mektupların her satırı gösteriyor.

Genel bir gençlik çalışması alanı olarak bu dönemde kültür, folklor ve spor öne çıkıyor. Yani gençliğin örgütlenebileceği legal bir alan. Bu alanda birden bizim yoldaşlar boy göstermeye başlamışlar. Spor örgütleri folklor örgütleri kuruluyor. Ya da olanlarda çalışılıyor.

Güçlenmek yalnızca varolan örgütlenmemizin güçlenmesini değil, alansal olarak yayılmasını da gerektiriyordu. Bu çalışma istenildiği ya da umulduğu kadar çabuk gitmiyordu. Ancak toptancı siyaset stilini bırakarak çalışma yapmaya başlanıldığı andan itibaren alansal yayılmada da bir hızlanma gözleniyor. Türkiye'den gelen mektuplardan örgüt üyelerinin savaşımına katıldıkları alanların çoğaldığı gözleniyor. Avrupa'daki çalışma da Türkiye için bu söylediklerimizi kendi özgüllükleri içinde yansıtıyordu.

Yürükoğlu yoldaşın "Toptancı Siyasete Hayır" yazısında verdiği bir örnek vardı: "Yabancı düşmanlığı üstüne güzel bir bildiri çıktı. Ardi gelmedi." Bu uyarıyı izleyen örgüt çalışmasına baktığımız zaman yabancı işçiler sorunu etrafında yoğun bir çalışma görüyoruz. Yine gençlik alanında, folklor, spor gibi alanlarda önce sosyalist yığın örgütlerinin içinde bir çalışma başlamış. Bir kısmı sonra bu örgütlerden çıkarak bağımsız gençlik örgütlenmeleri biçiminde daha geniş yığınlarla yayılarak çalışmaya başlamış. Gençlik içindeki çalışmanın da Avrupa'da tekrarlanmakta olduğunu görüyoruz.

En önemlisi Avrupa'da her yerde bizim yoldaşlarımızın grevlere katılışında önemli bir artış var. Bunun yanısıra işçilerin günlük sorunlarının çözümüne yardımcı olmak için kurulan işçi büroları, işçi merkezleri gibi sosyalist yığın örgütlerinin dışında bir takım örgütlenmeler ortaya çıkıyor. Örneğin Paris'te konfeksiyon işçileri arasında "parça başına hayır" kampanyası ve bunun yürütmek için kurulmuş olan işçi bürosu. Yine konfeksiyonda yürütülmüş olan iki grev. Hamburg'ta Norddarm grevi. Londra'da konfeksiyon dalındaki bir grev, vb. Kısacası kadınlar arasında çalışma hariç her alanda adım atılmış.

"Toptancı Siyasete Hayır" yazısından bu yana yerel örgütler hatalarını düzeltmek için çaba harcamaya başlamıştır. Sonuçlar açısından yapılabileceklerin küçük bir bölümü yapılabilemiştir. Olması gerekenden ise henüz çok uzaktır. Ancak örgütler baktıkları yönü düzeltmiştir. Yanlışın bilince çıkmasının ardından yanlış düzeltmek için atılması gereken ikinci önemli adım da zaten bu idi.

Yapılabilecek işlerin gerektiği kadar hızlı yapılamamasının önemli bir nedeni örgütün doğal ataletidir. Doğadaki nesnelere olduğu gibi örgütlerin de bir ateleti oluyor. Bir dönem yapılan bir çalışmanın getirdiği stil ve alışkanlıklar kendilerini sürdürüyor. Hele bunlar önceki dönemin başarısında araç olmuş ise. Elbette bir örgütün çalışma alışkanlıkları deney birikiminin önemli bir parçasıdır. Kalıtımın da korunup geliştirilmesi gerekir. Ancak döneme uymayan yönleri geri çekilmeli, kullanılmamalıdır. Bu söylendiği kadar kolay uygulanamayan birşey. Nasıl ağır bir top bir yöne giderken kolay kolay bir dokunmayla yön değiştirmez ise örgütsel alışkanlıklar da öyle. Ancak sorunun kadronun bilincine çıkarılması, normal koşullarda olduğundan çok daha büyük enerji harcamayı gerektiriyordu. Bunun ilki oldu, ikincisinde de adımlar atıldı.